लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

सिरीजङ्घा गाउँपालिका, ताप्लेजुङ

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

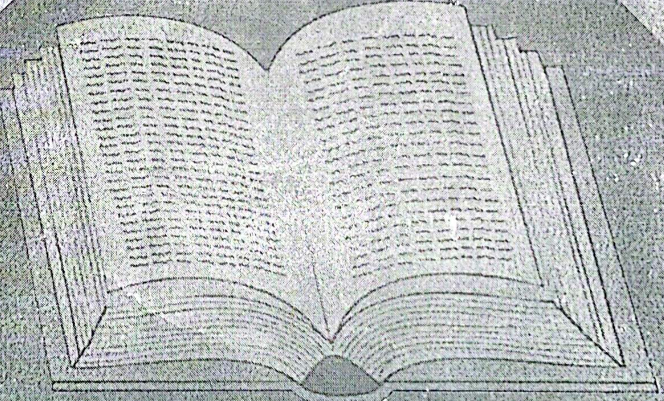

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

CamScanner

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

सिरीजङ्गा गाउँपालिका, ताप्लेजुङ

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

CamScanner

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be a Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

स्वतन्त्र एवम् गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide Independent and Quality Audit Service)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	*(Independence)*
निष्ठा	*(Integrity)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*

CamScanner

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)
महालेखापरीक्षक

२०८३ वैशाख

CamScanner

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, कोशी प्रदेश

काठमाडौं

सं.: मिति : २०८३-१-२३

न :

मान् अध्यक्षज्यू

रीजङ्गा गाउँपालिका

उँकार्यपालिकाको कार्यालय,ताप्लेजुङ ।

विषय-लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

स पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी मिति २०८२-०७-०२ मा प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी इसकेको छ । लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा औंल्याइएका बेहोराउपर आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, ०७६ को दफा ३७ अनुसार प्राप्त प्रतिक्रिया उपरको कारबाही टुङ्गो लगाई सो पश्चात् कायम रहेका बेहोरा समावेश गरी तयार रेएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मस्यौदा यसैसाथ संलग्न छ । त्यस कार्यालयबाट प्राप्त प्रतिक्रिया उपर सम्परीक्षणको कारबाही भई ात कट्टा भइसकेका कुनै बेहारा यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश भएको वा कुनै अंकगणीतीय त्रुटि देखिएमा सो सम्बन्धी ोरा नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) भित्रको Auditee File ट्याबमा ३ (तीन) दिनभित्र अपलोड गरी जानकारी ाउनुहुन अनुरोध छ। सो पश्चात् यो लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिने बेहोरा जानकारी गराइन्छ ।

()

नायब महालेखापरीक्षक

CamScanner

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, कोशी प्रदेश

काठमाडौं

सं.:
न :

मिति : २०८३-१-२३

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

मान् अध्यक्षज्यू,

रीजङ्गा गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

प्लेजुङ ।

फेयत सहितको राय

मीले त्यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय वेत कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्वन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको ब्रापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

म्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०८२ षाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत एवं वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, नीय सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरूसमावेश भएको स्थानीय तहको एकीकृत तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा प्रचलित नुनबमोजिम सारभूत रूपमा सही र यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले तयार गरेको तीय विवरणमा अन्तरसरकारी अख्तियारी, आन्तरिक आय, विविध कोष लगायतका कारोवार समावेश गरेको छैन।

२. गाउँपालिकाको आय र व्यय तर्फ रु.९३ करोड ९६ लाख ६० हजारको लेखापरीक्षणबाट रु.१ करोड ५७ लाख ११ हजार वेरुजू खेएकोमा प्रतिक्रियाबाट रु.२ करोड ९५ लाख २० हजारको प्रतिक्रिया प्राप्त भई बाँकी बेरुजुमा असुल गर्नुपर्ने रु.३७ लाख १५ हजार, ममित गर्नुपर्ने रु.९ लाख ५२हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.१ लाख २० हजार र पेश्की रु.९५ लाख ९६ हजार समेत जम्मा १ करोड ४२ लाख ८३ हजार रहेको छ। गत वर्षसम्म रु.४ करोड४७ लाख २४ हजार वेरुजु बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक रुजु रु.६ करोड१७ लाख ६ हजार रहेको छ। वेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र वेरुजु सम्परीक्षणको वेहोरा यसैसाथ संलग्न ।

३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले गाउँपालिकाको पेस्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व कन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन। हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले लम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। वित्तीय वरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं। ब्रापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय वस्त छ।

अन्य बेहारा- लेखापरीक्षणबाट ऐन नियमको परिपालना, आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, स्थानीय वित्त व्यवस्थापन,सम्पत्तिको संरक्षण, स्रोत धनको प्राप्ति र उपयोग, शासकीय प्रवन्ध, स्रोत सुनिश्चितता र बजेट व्यवस्थापन र विकास प्रशासन र सोको कार्यान्वयन, अनुदान वितरण ा अनुगमन, सेवा प्रवाह, स्थानीय प्रशासन, जवाफदेहिता र सुशासन लगायतका विषयमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

ाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानवमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय वेदन सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा को छ। गाउँकार्यपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार का छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आकडा रहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय हेतको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्ने लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान

CS CamScanner

मेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता खापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न क्ने निश्चितता हुदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा टिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूत रूपमा गलत आकडा मानिएको छ।

()

नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

२०८१/०८२

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट सम्परीक्षण			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती		असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
३०	४७	४,३८,०२,१०४	०	२०	२,९५,१९,५७६	०	३०	२७	१,४२,८२,५२८	३७,१५,११६	९,५१,५७५	१,२०,०००	०	०	१०,७१,५७५	९४,९५,८३७

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फर्स्योट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
ताप्लेजुङ	४७४२४४२२	०	०	४७४२४४२२	०	१,४२,८२,५२८	६,१७,०५,९५०

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८१/८२	२५	शिक्षकको तलब बढि भुक्तानी	११,९५७
२	२०८१/८२	३१	प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने	४,२२,८००
३	२०८१/८२	२७	निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	१,१४,६६७
४	२०८१/८२	२८	दिवा खाजा	३,०१,८८५
५	२०८१/८२	१९	[illegible]	७,९७,१६९
६	२०८१/८२	५	अनुदान फिर्ता	२,७२,७१,०९८
७	२०८१/८२	१७	अनुगमन प्रतिवेदन	६,००,०००
जम्मा				२,९५,१९,५७६

सिरीजङ्घा गाउँपालिका, ताप्लेजुङ

(८०१०१५०८३००)

सिरीजङ्घा गाउँपालिका , ताप्लेजुङ

परिचय

१ **परिचय**

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी,कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले सिरीजङ्घा गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । सिरीजङ्घा गाँउपालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४४ सभा सदस्य, ४८१.०९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १४११४ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हुनेछ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, आर्थिक व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८२ ।४।२७ देखि २०८२ ।५।१ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- कार्यालयको आय -- व्ययतर्फ रु. १,१५,०२,१७,५७०।९० को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

CamScanner

(छ) लेखापरीक्षणमा परीक्षण गरिएका मुख्य विषयहरु :- लेखापरीक्षण योजना अनुसार परीक्षण गरिएका विषयहरु अनुसूची – २ मा संलग्न छ ।

२ **एकिकृत आर्थिक विवरण**

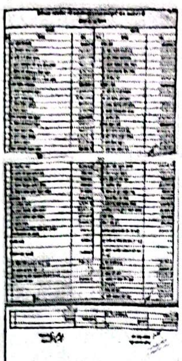

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

३ **वित्तीय विवरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट २०७६।२।१९ मा स्वीकृत भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । गाउँपालिकाले उपलब्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नानुसार व्यहोरा देखिएका छन ।

३.१ स्थानीय सरकर सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) मा स्थानीय तहले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाको आर्थिक कारोबारको लेखाङ्कन गर्न स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । पालिकाले वर्षभरी गरेको सम्पुर्ण आर्थिक कारोबारको लेखाङ्कन स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत आर्थिक विवरण (म.ले.प.फा.नं. २७०) प्रणालिबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गरेको छ । पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु. ५,८५,२७,२३६।, स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु ३,३०,०००।, विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजनाको रु १०,००,०००।, एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्यक्रमको रु ९८,१९,६४५। र स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रमको रु ७२,०६,७०० समेत जम्मा रु ७,६८,८३,५८१ सुत्रमा लेखाङ्कन नगरेको कारण सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणले गाउँपालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन । सबै आर्थिक कारोबार सुत्र मार्फत गरी वित्तीय विवरणमा समावेश गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

३.२ फरक हिसाब – यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदनले सबै कारोबार नसमेटेको कारण पालिकाले सबै आर्थिक कारोबार समावेश गरी छुट्टै एकिकृत आर्थिक विवरण तयार गरी पेश गरेको छ । उक्त दुई विवरणहरुमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी रु ६६,३८८।६० , यस वर्षको प्राप्ति रु. ९,२०,२३,४९४।६०,यस वर्षको भुक्तानी रु. ९,१९,५७,१०६। फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं.२७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

विवरण	गत वर्षको जिम्मेवारी	यस वर्षको प्राप्ती	यस वर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्दात
सुत्रअनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०)	८४८०६५१५.९५	४८९६९७१८५.९०	४७६५३९७८४.४०	९७९६३९१७.४५
एकीकृतआर्थिक विवरणअनुसार	८४७४०१२७.३५	५८१७२०६८०.५०	५६८४९६८९०.४०	९७९६३९१७.४५
फरक	६६३८८.६०	९२०२३४९४.६०	९१९५७१०६.००	०.००

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ३.२ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

४ अनुदान वितरण

गाउँपालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार पालिकाले यो बर्ष बिभिन्न १४ कृषक समुह तथा संस्थाहरुलाई देहाय अनुसार मल बिउ र पशु चौपाय बापत रु १४७५००० अनुदान उपलब्ध गराएको देखियो ।

पालिकाको अनुदान						
क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	अनुदान पाउने व्यक्ति/संस्थाको नाम	अनुदान रकम(रु)	मल बीउ	पशु चौपाया	अन्य
१	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	टेकेन्द्र बहुउद्धेशियकृषि तथा पशुपालन फार्म	१०००००		भकारो सुधार	
२	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	सिमेक्ला साझेदारीकुखुरापालन फार्म	१५००००		कुखुरापालन खोरनिर्माण	
३	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	पञ्चमी बंगुर पालनफर्म	१०००००		बंगुर खरिद कार्यक्रम	
४	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	विष्ट गाई फार्म	१०००००		गाई खरिद कार्यक्रम	
५	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	अधिकारी बहुउदेशियफलफुल तथा तरकारी फार्म	१०००००	ड्रागन फ्रुट खेतीविस्तार		
६	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	साङमागु एकिकृत कृषिफार्म	१०००००	मिल खरिद कार्यक्रम		
७	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	फुलबारी भञ्ज्याङ आमासमुह	७५०००		बाख्रापालन र खोरनिर्माण	
८	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	कन्चन्जंगाबहुउध्देशिय कृषि फर्म	१०००००	किवि खेती विस्तार		
९	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	तुमियाँ अलैची फार्म	१०००००	अलैची खेती विस्तार		
१०	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	फुन्चेबुङ टोल विकाशसंस्था	१०००००	सुन्तला खेती विस्तारकार्यक्रम		
११	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	सिता राई खाँगे चियाखेती विस्तार	१०००००	चिया खेती विस्तार		
१२	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	कटुवाल बाख्रा पालनफार्म	१०००००		बाख्रापालन कार्यक्रम	
१३	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	कावेली कृषक कुखुराफार्म	१५००००		कुखुरापालन खोरनिर्माण	
१४	गाउँमै रोजगार गर्वकोआधार	दाजुभाई बहुउद्धेशियकृषि तथा पशुपन्छो फार्म	१०००००	अलैची खेती विस्तार		
	जम्मा		१४७५०००			

CamScanner

अनुदान वितरणबाट उत्पादन वृद्धिमा परेको सकारात्मक प्रभाव तथा कृषकको आर्थिक लाभ अभिवृद्धि भए/नभएको सन्दर्भमा पालिकाको ध्यानाकर्षण हुनुपर्दछ ।

५ **अनुदान फिर्ता**

(४० ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **२७,२७१,०९७.७२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

६ **त्रैमासिक पूँजिगत खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार त्रैमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको खर्च	
		प्रथम	दोस्रो	तेश्रो	चौथो		
पुँजीगत खर्चतर्फ	१३३८०५७४३	२६३६८९२	९६२१८६२	४१५३६६४१	८००१०३४८	४९९१५१००	
प्रतिशत	१००.००	१.९७	७.१९	३१.०४	५९.८०	३७.३०	

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार वार्षिक रु. १३,३८,०५,७४३। निकासा भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रु. २६,३६,८९२। (१.९७प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु. ९६,२१,८६२। (७.१९ प्रतिशत), तेस्रो त्रैमासिकमा रु. ४,१५,३६,६४१। (३१.०४ प्रतिशत) , चौथो त्रैमासिकमा रु. ८,००,१०,३४८। (५९.८० प्रतिशत) र आषाढ महिनामा मात्र रु. ४,९९,१५,१००। (३७.३० प्रतिशत) खर्च गरेको छ । यसरी अन्तिम त्रैमासिक र अषाढ महिनामा बढी खर्च गरेको देखिएकोले त्रैमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च गरेको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार त्रैमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वियन गरिनुपर्दछ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

७ **स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांङ्क सङ्कलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको सङ्कलन र अभिलेख राख्ने कार्य गर्नुपर्दछ ।

८ **आय अनुमान**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समितिको गठन गरेको छैन । पालिकाले ऐन अनुसार समिति गठन गरी बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण गर्नुपर्दछ।

CS CamScanner

९ योजना प्राथमिकीकरण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष १४९ योजनामा वजेट विनियोजन गरेकोमा रु २० लाख सम्मका १३३ वटा साना र वितरणमुखी योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखिन्छ । यसरी साना र वितरणमूखी योजनावाट दीर्घकालिन प्रतिफल प्राप्त नहुनका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि हुने भएकाले पालिकाले वस्तुनिष्ठ तवरले प्राथिमिकीकरण गरेर योजना छनौट गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	रु.२० लाखमाथिका योजना सङ्ख्या	रु.५ लाखदेखि २० लाख सम्मका योजना संख्या	रु.५लाखभन्दा कमका योजना सङ्ख्या
१.	विभिन्न	१४९	१६	४९	८४

१० क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस गाउँपालिकाको २०८१।८२ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.सं.	क्षेत्र/उपक्षेत्र	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१	आर्थिकविकास	२४१५५०००	१९१६०६३१	३.९८
२	सामाजिकविकास	२७८१५३२००	२४०१२७५२१	४९.९३
३	पूर्वाधारविकास	१०१६७००००	७४८७८१११	१५.५७
४	सुशासन तथाअन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	८९४८०००	८५३४२५५	१.७७
५	कार्यालयसञ्चालन तथा प्रशासनिक	१५८१८५९३४	१३८२४५९३०	२८.७४
कुल जम्मा		५७११९२१३४	४८०९४६४४८	१००

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ४९.९३ प्रतिशत र सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा सबैभन्दा घटी १.७७ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएकाले क्षेत्रगतरुपमा सन्तुलित बजेट बिनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्दछ ।

११ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।

१२ बजेट पेश, पारित र अख्तियारी

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले २०८१।३।१० मा रु ५७ करोड ११ लाखको बजेट

CamScanner

सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०८१।३।१० मा पारित भएकोमा गाउँपालिका अध्यक्षले ऐनमा तोकिएको समय भन्दा १४ दिन ढिला अर्थात २०८१।४।१ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखियो । अत: ऐनले तोकेको समयमा गाउँपालिका अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लाई खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्दछ ।

१३ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम गाउँपालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको देखिएन । यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य ब्यहोराहरु तपशिल बमोजिम रहेका छन् ।

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गरेको देखिएन

• गाउँपालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको अनुसुची ११ बमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन

• अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालिन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा गाउँपालिकाले सो बमोजिमको मध्यमकालिन खर्चको संरचना तयार गरेको देखिएन

• दीगो विकास लक्ष्य पुरा गर्न वातावरण संरक्षण लगायत आन्तरिकिकरणको लागि एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार गरेको देखिएन

• स्थानीय तहले कार्यक्रम संचालन जस्तैः बैठक भत्ता, तालिम, गोष्ठी गर्नको लागि कार्य संचालन निर्देशिका स्वीकृति गरी सोको पालना गरेको पाइएन

• गाउँपालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यिवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाइएन

• भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार कार्यालयले भ्रमण काजमा खटाउँदा भ्रमण अभिलेख व्यवस्थित गरी राखेको पाइएन

• गाउँपालिकाले सार्वजनिक खरिद नियमावली तर्जुमा गरेको पाइएन

• पालिकाले खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको पाइएन

• सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरेको पाइएन

• गाउँपालिकाले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन

• स्थानीय तहले विगतमा परामर्शदाताबाट विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरेकोमा सोको कार्यान्वियन र अभिलेख राखेको पाइएन

• गाउँपालिकाले विद्यालय अनुगमन गर्न अनुगमन मापदण्ड तयार गरेको तथा अनुगमन गरेको छैन

• विद्यालयहरुलाई अनुदान निकासा दिँदा कक्षागत विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गरेको देखिएन

• सामुदायिक तथा सरकारी विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको नोकरी तथा अन्य विवरण अभिलेख अद्याबधिक गरि राख्नुपर्नेमा नियमावलीको व्यवस्था अनुसारका उक्त अभिलेखहरु तयार गरेको देखिएन

• संस्थागत विद्यालयहरूको दर्ता, नविकरण,शुल्क निर्धारण, अनिवार्य निशुल्क छात्रवृत्ति, वर्गिकरण, अनुगमन र अभिलेख व्यवस्थित रहेको देखिएन

• कुनै रकम भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गरेको छैन

• म. ले. प. फाराम ९०५ बमोजिम सवारी साधन सञ्चालन लगबुक राखेको पाइएन

• म. ले. प. फाराम ८०१ देखि ८०५ सम्मका देहायका म. ले. प. फाराम मध्ये कार्यालयसङ्ग सम्बन्धित फारामको अभिलेख राखेको देखिएन

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

CamScanner

१४ **कानून निर्माण तथा कार्यान्वयन**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ। जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले यस आर्थिक वर्ष सम्ममा १३ ऐन, ५ नियमावली, ३२ कार्यविधि र ३ निर्देशिका गरी जम्मा ५३ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। कानूनमा भएका व्यवस्थाहरु प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

१५ **न्यायिक समिति**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फर्छौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाँकी २ र यो बर्ष थप भएको ५ गरी कुल ७ वटा विवाद दर्ता भएकोमा ५ वटा फर्छौट भई २ वटा मुद्दा फर्छ्योट गर्न बाँकि रहेको देखिन्छ । पालिकाले न्यायीक समितिमा दर्ता भएका मुद्दा समय मै फर्छौट गर्नुपर्दछ ।

१६ **पेश्की बाँकी**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० बमोजिम पेश्की रकम तोकिएको म्याद भित्र फर्स्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुबैको कर्तव्य हुने उल्लेख छ। आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा निम्न निर्माण व्यवसायीलाई दिएको पेश्की रु १,३२,६४,५१४। आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फर्स्यौट भएको नदेखिएकाले नियमावलीमा उल्लेखित व्यवस्था अनुसार फर्स्यौट गर्नुपर्दछ ।

गो. भौ.	प्रयोजन	पेश्की लिनेको नाम	म्याद ननाघेको पेश्की रकम
०४/०१/२०८१	गैर आवासीयभवन निर्माण/खरिद	कान्तिपथअनुपमा उन्नत आर .सि.जे.भी	४०,००,०००.००
०६/०२/२०८१	आवासीय भवननिर्माण/खरिद	किरातेश्वर कन्सट्रक्सन एण्ड ड्रिलिङ्ग कम्पनी प्रा.लि.	१९,६८,५००.००
०६/०२/२०८१	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	थानी । एम.डि.ब्रो । हिमशिखर जे.भी.	७,४१,०१४.००
०६/०२/२०८१	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	धुलिखेल आले जे भी	४०,००,०००.००
०६/०२/२०८१	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	सम्झना निर्माण सेवा	१६,८०,०००.००
०६/०२/२०८१	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	कान्तिपथअनुपमा उन्नत आर .सि.जे.भी	८,७५,०००.००
	जम्मा		१,३२,६४,५१४.००

१७ **पदाधिकारी सुविधा**

नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाँउ सभा तथा नगरसभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानूनबमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार कोशी प्रदेशका स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ जारी गरेको छ। उक्त ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार पालिकाबाट पदाधिकारीलाई रु ५६,६०,७५०। भुक्तानी भएको छ ।

१८ **अनुगमन प्रतिवेदन**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू १२०,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४८,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू २४,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू २४,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू २४,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू २४,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू २४,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू २४,००० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	१,२०,०००

१९ **म्याविन बक्स**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ७९७,१६९ सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

२० **लेखापरीक्षण शुल्क**

५८३।०८२।३।२१ आर्थिक कर्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले बजेटमा व्यवस्था गरेर ७२ वटा टोल

CS CamScanner

विकास संस्थाको लेखापरीक्षण शुल्क बापत आठ वटा लेखापरीक्षक संस्थालाई रु ४,५०,०००। भुक्तानी गरेको देखियो । यसरी गाउँपालिकाले बजेट विनियोजन गरी टोल विकास संस्थाहरुको लेखापरीक्षण शुल्क भुक्तानी गर्ने कार्य नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

२१ **अतिरिक्त भत्ता**

कोशी प्रदेशको स्थानीय सरकारी सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन २०८० को दफा ४२ (२) मा कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्नका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक आय श्रोतबाट व्यहोर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले कार्यविधि बनाई देहायका कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय काम गरेकोमा दैनिक रु ५००। का दरले कर कट्टि गरी देहायअनुसार संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँटबाट रु ९,५१,५७५। भत्ता खर्च लेखेको देखियो । कार्यविधि बनाई आन्तरिक आयबाट भुक्तानी गर्नुपर्ने अतिरिक्त समय काम गरेको भत्ता रकम संघीय राजस्व बाँडफाँटबाट भुक्तानी गरेको नियमसम्मत नदेखिएको रु

CS CamScanner

क्र.सं.	पद	नामथर	खुद भुक्तानी भत्ता रकम
१	प्र.प्र.अ.	डम्बर बहादुर आङ्दाम्बे	७७३५०
२	लेखा अधिकृत	श्याम प्रसाद खतिवडा	३४८५०
३	ज.अ.	संजिव सिंह	९०५२५
४	ईन्जिनियर	नविन कुमार यादव	९१३७५
५	सु.प्र.अ.	मनोज कुमार उप्रेति	७७७७५
६	अ.छै.प्रा.	रन्जित लवां	८६२७५
७	अ.छै.प्रा.	योगेन्द्र पौडेल	२०८२५
८	कृ.अ.	मन्जु आचार्य	२१२५०
९	रोजगार संयोजक	कुसुम पौड्याल	१५७२५
१०	ले.प्र.	लोकराज त्रिपाठी	७७७७५
११	क.अ.	उज्वल श्रेष्ठ	७६५००
१२	आ.ले.प.	सरिता राई	८७९७५
१३	स्टाफ नर्स	गरिमा कस्ति	२४२२५
१४	प्र.स.	रविन घिमिरे	११९००
१५	स.ई.	कल बहादुर शाही	१०६२५
१६	स.ई.	गोपाल भट्टराई	२०४००
१७	स.ई.	भरत नेपाल	१८२७५
१८	एम आई एस अपरेटर	लिला पौडेल	१५३००
१९	असई	चन्द्र कुमार मावो	१६१५०
२०	का.स.	भेषराज भट्टराई	१९१२५
२१	का.स.	गोविन्द खवास	१९१२५
२२	का.स.	राजपाल भट्टराई	१९१२५
२३	का.स.	भिम मावो	१९१२५
		जम्मा	९५११५७५

अनियमित भएको	९,५१,५७५

वितरणमुखी खर्च

स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८ को १.७ मा स्थानीय तहहरुले योजना तर्जुमा गर्दा विभिन्न आधारहरू लिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। योजना तर्जुमाको प्रमुख उद्धेश्य आर्थिक सामाजिक क्षेत्रको विकास गरि जनताको जीवनस्तरमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउनु हो। आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा योजना तर्जुमा गर्दा दिर्घकालसम्म प्रतिफल दिईरहने र जनताको जिवनस्तरमा सुधार ल्याउने विषयलाई ध्यान दिनुपर्दछ । पालिकाको अनिवार्य दायित्व रहेको आधारभुत आवश्यकताको क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन समस्या समाधान हुने गरी संघीय तथा प्रादेशिक सरकारका कार्यक्रममा समन्वय गरि योजना बनाउनुपर्दछ। वर्तमानमा तर्जुमा गरिएका

कार्यक्रमको उपलब्धी तथा यसले पार्ने दिर्घकालिन प्रभावलाई ध्यान दिनुपर्दछ। वितरणमुखी कार्यक्रममा केहि उदाहरण निम्नानुसार रहेका छन् ।

भौचर नं. र मिति	कार्यविवरण	भुक्तानी प्राप्त गर्ने संस्था	रकम	खर्चको अवस्था
६०९।०८२।३।२२	कक्षा १ देखी ५ सम्मका विद्यार्थीलाई पोशाक र स्कुल ब्याग वितरण	४० वटा विद्यालय	२६९०१९७	

अत: पालिकाले यस्ता बितरणमूखी योजनाहरुमा बजेट बिनियोजन गरी खर्च गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

२३ **खर्च मापदण्ड**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ मा पालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रको विषयमा ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन सक्ने उल्लेख छ। पालिककाले कर्मचारी, उपभोक्ता समिति तथा अन्य लाभग्राही समुहलाई सचेतना, क्षमता विकास, सीप विकास आदिसँग सम्बन्धित तालिम, गोष्ठी अभिमुखीकरण लगायतको कार्यक्रम सञ्चालनको लागि निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गरेको छैन। यसले गर्दा कार्यक्रम सञ्चालनमा जिम्मेवारी, जवाफदेही, खर्च प्रक्रिया तथा मापदण्डमा समानता आउन सक्ने देखिएन। पालिकाले कार्यक्रम कार्यान्वियन सम्बन्धी निर्देशिका तर्जुमा गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्दछ। पालिकाले कृषि औजार लगायतका सामग्री वितरण तथा फलफुल विरुवा, बाख्रा र कुखुरा वितरण लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सरोकारवालाहरूलाई सूचना प्रवाह, प्रस्ताव/माग संकलन, लाभग्राही छनोट र वितरण सम्बन्धी प्रकृया एवं मापदण्ड तर्जुमा नगरेकोले आम नागरिकको पहुँच सुनिश्चित र पारदर्शी भएको देखिएन। यसले गर्दा पालिकाले वितरण गरेको सामग्री तथा अनुदान न्यायोचित छ भन्ने आधार देखिएन । अत गाउँपालिकाले आवश्यक निर्देशिका तथा कार्यविधि तयार गरेर अनुदान वितरण गर्नुपर्दछ ।

२४ **स्यानिटरि प्याड वितरण** (२६७-2082-03-22):

शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिकाको क्रियाकलाप नं. २.७.१३.२३ मा सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ६-१२ सम्म अध्ययनरत छात्रा यकिन गरि १० महिना अवधिका लागि बढीमा १६ प्याकेटका दरले निशुल्क स्यानिटरि प्याड वितरण गर्नुपर्ने ब्यबस्था रहेको छ।पालीकाले जस्मीन हाईजीन प्रोडक्टसन्, विराटनगर मार्फत मुअकर सहित प्रति प्याकेट रु ८५। का दरले १२,३००। प्याकेट खरिद गरि रु ९,९५,५२२। भुक्तानि गरेकोमा विभिन्न विद्यालयमार्फत छात्राहरुलाई १०७३१ थान बितरण गरी १५६९ थान आर्थिक बर्ष अन्त्यसम्म मौज्दात रहेको देखियो । यसरी छात्राहरुको संख्या यकिन नगरी खरिद गरेको कारणले आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म प्रयोग नभई मौज्दात बाँकी रहेको देखिएकाले छात्राहरुको संख्या एकिन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।

२५ **शिक्षकको तलब बढि भुक्तानी** (३४-2082-06-17):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२७** को निर्णयले रू **११,९५७.३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

२६ **शिक्षक विद्यार्थी अनुपात**

शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधनसहित) को नियम ७७ को उपनियम (१) बमोजिम विद्यार्थी शिक्षक अनुपात हिमाली भेगमा १:४०, पहाडी भेगमा १:४५ र तराई भेगमा १:५० रहने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा समग्र पालिका अन्तर्गत ४० सामुदायिक विद्यालयमा २४१ (वाल विकास केन्द्र र भाषामा ६४ जना) जना शिक्षक र ३५७६ विद्यार्थी रहेकोमा समग्रमा औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:१२ रहेको छ। विभिन्न तहका विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स.	विद्यालय तह	शिक्षक संख्या	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	कैफियत
१	उच्च माध्यमिक विद्यालय	९	३८९	१:४३	
२	माध्यमिक विद्यालय	३४	५२२	१:१५	
३	निम्न माध्यमिक विद्यालय	५१	८१७	१:१६	
४	प्राथमिक विद्यालय (भाषा तर्फ २६ रहेको)	१७०	१४७३	१:९	
५	बाल बिकास तर्फ	३६	३७५	१:१०	
	जम्मा	३००	३५७६	१:१२	

पालिका भित्रका अधिकांश सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात तोकिएभन्दा कम रहेको देखिन्छ ।सार्वजनिक विद्यालय समायोजन एवं एकीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि,२०७७ र शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि,२०७६ अनुसार संघीय कानूनले तोकेबमोजिम विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलानको कार्य सुरु गरेता पनि पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गरेको नदेखिएकाले पूर्णरुपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (२८०-2082-03-23):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२७** को निर्णयले रू **११४,६६७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

८ **दिवा खाजा**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२७** को निर्णयले रू **३०१,८८५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

२९ **आन्तरिक आय बृद्धि**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
२४६८९८८४२	७५६८६०८	३.०६

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ३.०६ प्रतिशत मात्र रहेको छ । पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

३० **राजस्व संकलनको अवस्था**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन,, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ। ती आय शीर्षकमा असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । पालिकाले राजश्व संकलन कार्यलाई प्रभावकारी वनाई थप राजश्व संकलन गर्नुपर्दछ ।

CamScanner

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
सम्पत्ति कर		११०२६	
भुमिकर/मालपोत		७७५८३.५९	
वहाल कर		१०३०२५८	
अन्य कर		३७००	
न्यायिक दस्तुर		१८००	
परीक्षा शूल्क		३३९००	
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क		३००२६०	
सिफारिस दस्तुर		२१४७८८०	
व्याक्तिगत घटना दर्ता शुल्क		३७४००	
नाता प्रमाणित दस्तुर		४१९०	
अन्य दस्तुर		५६२५०	
व्यवशाय रजिस्टेशन दस्तुर		४८३००	
अन्य राजश्व		६४२१८०	
व्यवशाय कर		१९८५००	
बेरुजु		२९७५३८१	
जम्मा		७५६८६०८.५९	

प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने

([illegible] ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति २०८२-१२-२८ को निर्णयले रू ४२२,८०० सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

दहत्त बहत्तर शुल्क

स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ६४(१) च मा ढुङ्गा गिट्टि बालुवा दहत्तर बहत्तरमा प्राकृतिक श्रोतको करको दर र प्रकिया प्रदेशले निर्धारण गर्ने र गाँउपालिकाले संकलन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।त्यसैगरी कोशी प्रदेशको आर्थिक ऐन २०८१ को अनसूची ६ मा ढुङ्गा, गिट्टि ,बालुवा, दहत्तर, बहत्तर को प्रति घन मिटर रु७।संकलन शुल्क र रु ८। बिक्रि शुल्क लिनुपर्ने उल्लेख छ।यस गाँउपालिका भित्र स्नोरिभर लिमिटेड, हिल्टन हाईड्रो ईनर्जि लिमिटेड, कावेली हाईड्रोपावर लिमिटेड र अपर काबेली हाईड्रोपावर कंपनि लिमिटेड गरी ४ वटा हाईड्रोपावर कंपनि संचालनमा रहेकोमा ती कंपनीहरुले निर्माण कार्यमा उपयोग गरेका ढुङ्गा, गिट्टि, बालुवा, दहत्तर, बहत्तर हरुको संकलन र बिक्रि शुल्क गाँउपालिकाले प्राप्त गरेको देखिएन। अतःगाँउपालिकाले हाईड्रोपावर कंपनिहरुले निर्माण कार्यमा प्रयोग गरेका ढुङ्गा, गिट्टि, बालुवा, दहत्तर, बहत्तरको परिमाण एकिन गरी ऐन अनुसार शुल्क प्राप्त गर्नुपर्दछ।

सोझै खरिद

सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ८(२) मा यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम प्रतिष्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ साथै नियमावली २०६४ को नियम ८५ मा दश लाख सम्म लागत अनुमान भएको मालसामान सोझै खरिद गर्न सकिने र एक आर्थिक वर्षमा एक पटक वा पटक पटक गरी तोकिए भन्दा बढी रकमको एउटै व्यक्ति,फर्म, कम्पनी वा

CamScanner

संस्थाबाट खरिद गर्न नसकिने व्यवस्था छ ।गाउँपालिकाले देहायअनुसार रु ६२,५५,४९७। को सोझै खरिद गरेको देखियो । सोझै खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।

गो.भौ.	खरिदको विवरण	आपूर्तक/ निर्माण व्यवसायी	भुक्तानी रकम
१९।०८१।९।५	पुरानो राके देखी खेवाङ सम्म बाटो मर्मत	के सि कन्स्ट्रक्सन	९६३३३२
२१।०८१।९।५	राष्ट्रिय मावि लाजहाङ चिचिहाङ हुदै खेवाङ जाने बाटो र याम्फुदिन भित्र रहेका सडकहरुको मर्मत	ए वान निर्माण सेवा प्रालि	९६०५४६
६२।०८१।११।२८	आम्वेगुदिन हापुखोला बजारदेखी धुपी जुङ सम्मको सडक मर्मत योजना	प्राइम आर एश कन्स्ट्रक्सन प्रालि	५४७६७२
८४।०८१।१२।११	सिरिजङ्गा व्यायाम पार्क निर्माण आयोजना	आचार्य निर्माण सेवा	९९८८६३
४।०८१।६।१९	क्यामेरा लगायत विपद सामग्री	क्यामरा स्टोर	९९६०९५
५५३।०८२।३।१९	२१ प्रकारका विपद सामग्री खरिद	ड्रिम सेफ्टी एण्ड सर्जिकल डिस्ट्रिव्युटर्स प्रालि	७९०४८८
५७५।०८२।३।२० र १८।०८२।३।२३	५१ प्रकारका ल्याव सामग्री	केवलेश्वर मेडि सेल्स	९९८५०१
	जम्मा		६२५५४९७

डिपिआर तथा परामर्श खर्च

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७० को १ मा सार्वजनिक निकायले बीस लाख भन्दा बढी मुल्यको परामर्श सेवा खरिद गर्न ऐनको दफा ३० बमोजिम सुचना प्रकाशन गरी आशयपत्र माग गर्नुपर्ने र बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वियन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ। यस स्थानीय तहले यो बर्ष सो ब्यवस्थाको पालना नगरी स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरेको देखिन्छ। यसरी नियमको पालना नगरी र बजेटको सुनिश्चतता नभई डिपिआरमा रु ६६,३३,०४३। खर्च गरेको रकम नियमसम्मत देखिएन ।यस्तो कार्यमा पालिकाले सुधार गर्नुपर्दछ ।

क्र सं	नाम कार्यक्रमको नाम	परामर्शदाता	स्वीकृत बजेट	खर्च रकम	अध्ययनवाट निर्धारण भएका आयोजनाको लागत	कार्यान्वयन भए / नभएको (कार्यान्वयन भएको भए वजेट)
१	घिमिरे खोला बेलीब्रिजको डि.पि.आर	जनकनन्दनी इन्जिनियरिङ कन्सल्ट्यान्ट प्रा.लि.	१००००००	९९५३०४		
२	गाउँपालिकाको village Profile तयारी	फ्रन्टलाइन प्रोफेशन इन्जिनियरिङ्ग प्रा. लि	१००००००	९९४४००		
३	नविकरणीय उर्जा सार्वजनिक खरिद प्रकियामा प्राविधिक सहयोग	उत्कर्ष इन्जिनियरिङ्ग प्रा .लि	५०००००	४९९९८६		
४	बहुबर्षिय कवर्डहलको डिटेल प्रोजेक्ट रिपोट भुक्तानि	एलिशा इन्जिनियरिङ्ग वर्कस एन्ड कन्सल्टेन्सी सर्भिसेस प्रा. लि	१००००००	७१२२६४		
५	MTEF निर्माण	पाथिभरा अनुसन्धान सेवा एबम परामर्श सेवा प्रा. लि	५०००००	४३९९००		
६	गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र निर्माण	नोमिङ मेडिया नेटवर्क	३०००००	२९९०००		
७	गाउँपालिकाको पर्यटकीय क्षेत्रको प्रवर्द्धन	नागरिक फिल्मस प्रालि	१००००००	९९४०००		
८	स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना र आपतकालिन कार्यसञ्चालन कार्यविधि	पहाडी सामुदायिक विकास केन्द्र	५०००००	४९१५५०		
९	वडा नं ४ को कभर्ड हल निर्माणको डिपिआर	एलिसा इन्जिनियरिङ वर्कस एण्ड कन्सल्टेन्सी सर्भिसेज प्रालि	७५००००	७१२२६४		
१०	पुर्वाधार विकास शाखा भवनको डिपिआर	ईष्टर्न इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी	५०००००	४९४३७५		
	जम्मा		७०५००००	६६३३०४३		

३५ **पेश्की फर्छ्यौटः**

खरिद सम्झौताको विशेष शर्त नं. ५७.३ मा निर्माण व्यवसायीलाई दिएको मोविलाइजेशन पेश्की निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने कुल अवधिको ८० प्रतिशत समय व्यतित भएपछि पूर्ण रुपमा रनिङ्ग विलबाट कट्टा गरी फछर्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय अनुसार छन्।

३५.१ गाँउपालीकाले दश बेडको अस्पतालको भवन निर्माण कार्यको लागि मुअकर समेत रु.८,९०,४६,१९२। को लागतमा २०८१।३।२२ भित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यनसायी सूर्वण हिमालय जे.भि ताप्लेजुङ्गसँग २०७८।३।२३ मा खरिद सम्झौता गरेकोमा तोकिएको समयमा निर्माण कार्य सम्पन्न नभएकाले निर्माण व्यवसायीको माग अनुसार पटक पटक गरी २०८२।३।२० सम्म म्याद थप गरेको देखिन्छ।यो बर्ष निर्माण व्यवसायीले सातौ रनिङ्ग बिलसम्म मुअकर समेत रु.७,८९,२४,३६६।- भुक्तानी लिएको देखिन्छ। निर्माण व्यवसायीलाई २०८१ चैत्र २२सम्म म्याद भएको बैङ्क ग्यारेण्टीको आधारमा रु.८९,००,०००।- पेश्की दिएकोमा म्याद थप पछिको

रिद सम्झौता अवधिको १०० प्रतिशत समय २०८२।३।२० मा समाप्त भएकोमा २०८२ असाढ मसान्त सम्म रु.७२,९७,३३७। पेश्की फछ्र्योट गर्न बाँकी देखिन्छ। यसरी खरिद सम्झौतामा उल्लेखित अवधि भित्र पेश्की फछ्र्योट नगर्ने निर्माण व्यवसायीको बैंक जमानत जफत गरी पेश्की फर्स्यौट गर्नुपर्ने रु

पेश्की	७२,९७,३३७

गाँउपालीकाले तेलोक माध्यामिक विद्यालयको दुई तले चारकोठे भवन निर्माण कार्यको लागि मुअकर समेत रु.३,०१,२०,८५५। को लागतमा २०८२।७।१ भित्र निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी कान्तिपथ अन्नपूर्ण उन्नत जे.भि ताप्लेजुङ्गसँग २०८०।७।२ मा खरिद सम्झौता गरेको देखिन्छ।यो बर्ष निर्माण व्यवसायीले तेस्रो रनिङ्ग बिलसम्म मुअकर समेत रु.१,०३,६६,१८४।- भुक्तानी लिएको देखिन्छ। निर्माण व्यवसायीलाई २०८२ असाढ २६सम्म म्याद भएको बैङ्क ग्यारेण्टीको आधारमा रु.२४,६५,०००।- पेश्की दिएकोमा सम्झौता अनुसार खरिद सम्झौताको ८० प्रतिशत समय २०८२।२।७ मा समाप्त भएकोमा २०८२ असाढ मसान्त सम्म रु.२१,९८,५००। पेश्की फछ्र्योट गर्न बाँकी देखिन्छ। यसरी खरिद सम्झौतामा उल्लेखित अवधि भित्र पेश्की फछ्र्योट नगर्ने निर्माण व्यवसायीको बैंक जमानत जफत गरी पेश्की फर्स्यौट गर्नुपर्ने रु.

पेश्की	२१,९८,५००

निर्माण कार्यको न्यून प्रगति

गाँउपालिकाले दश बेडको भवन निर्माण कार्यको लागि मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.८,९०,४६,१९२।को लागतमा २०८१।३।२२ भित्र कार्य सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण व्यवसायी सुवर्ण हिमालय जे भि ताप्लेजुङ्ग संग २०७८।०३।२३ मा खरिद सम्झौता गरेकोमा खरिद सम्झौतामा तोकिएको समयमा निर्माण कार्यसम्पन्न नभएकोले निर्माण व्यवसायीको माग अनुसार कार्यपालिकाको२०८१।९।३० को निर्णयबाट २०८२।।३।२० सम्म निर्माणकार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने गरी खरिद सम्झौताको अवधि थप गरेको देखिन्छ । निर्माण व्यवसायीले यस बर्ष सातौ रनिङ्ग बिलसम्म मूल्य समायोजन रु.६७,०८,९९४।-, निर्माण कार्यको विल रकम रु.६,३१,३५,५७८।, मू.अ.कर रु.९०,७९,७९४। समेत रु.७,८९,२४,३६६।- भुक्तानी लिएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा २०८२।०४।२७ मा भवन निर्माणस्थलको स्थलगत निरिक्षण गर्दा स्ल्याब ढलान काम र ईट्टाको गाह्रो लगाउने कार्य सम्पन्न भएको देखियो तर भवनमा टाईल मार्वल विद्युतिकरण रंगरोगन लगायतका कामहरु गर्न बाँकी रहेको साथै क्यान्टिन र सुरक्षा गार्ड भवनको निर्माण कार्य प्रारम्भिक चरणमा रहेको देखियो। यसरी सुरु सम्झौता अनुसारको अबधिमा निर्माण कार्य सम्पन्न नभएकाले निर्माण व्यवसायीको माग अनुसार अबधि थप गरेकोमा अबधि थप पछिको समेत निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने अबधि समाप्त हुदाँ समेत भवन निर्माण कार्यको खानेपानी, बिद्युतिकरण टायल मार्वल, रंगरोगन क्यान्टिन तथा सुरक्षा गार्ड भवन लगायतका कार्यहरु गर्न बाँकी देखिएकाले कार्यालयले निर्माण व्यवसायीलाई खरिद सम्झौतामा उल्लेखित शर्त अनुसार आवश्यक कारबाही गरी निर्माण कार्य सम्पन्न गराउनुपर्दछ।

कर्मचारी करार

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने तथा दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, प्लम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । गाउँपालिकाले उल्लेखित पद वाहेकको देहायअनुसारका कर्मचारी करारमा नियुक्ति गरी यो वर्ष रु ३७,१५,११६। तलब खर्च लेखेको नियमसम्मत नदेखिएको रु..

कर्मचारीको नामथर	पद	मासिकपारिश्रमिक	वार्षिकपारिश्रमिक
नविनकुमार यादव	इन्जिनियर	५६६५१	६७९८१२
मन्जुआचार्य	कृषिअधिकृत	४५६८९	५४८२६८
मनोजकुमार उप्रेती	सु प्र अ	५६६५१	६७९८१२
उज्वलश्रेष्ठ	क अ	४२२४०	५०६८८०
चन्द्रमावो	अ स इ	३४९०२	४१८८२४
गोपालदास भट्टराइ	इन्जिनयर	३६७३०	४४०७६०
भरतनेपाल	स इ	३६७३०	४४०७६०
	जम्मा	३०९५९३	३७१५११६

असुल गर्नुपर्ने	३७,१५,११६

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत यस बर्ष नगरपालिका भित्रका वडाहरुमा बाटो सोलिङ्ग तथा ग्राभलिङ्ग, पदमार्ग निर्माण लगायतका १७ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरी कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित कार्यविधि, २०७७ अनुसार सूचिकृत बेरोजगार मध्येबाट ६९ जनालाई जम्मा ४९५० दिन रोजगारी उपलव्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम समेतमा रु. ७२,५२,१३७।- खर्च गरेको छ । पालिकाको नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकाले कार्यक्रम दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सकिएन । पालिकाले योजनाहरुको छनौट गरी कार्यान्वियन गर्दा दोहोरो नहुने सुनिश्चितता गरेर मात्र कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ ।

विविध खर्च

नेपाल सरकार खर्च वर्गीकरण निर्देशिका २०७४, बमोजिम शिर्षक नं २७४११ बाट अन्य कार्यक्रममा समेट्न नसकेका शिर्षकलाई विविध शिर्षकमा राखि खर्च गर्न सक्ने व्यबस्था रहेको छ। पालिकाको सुत्रको विवरण अनुसार विविध खर्चमा रू. १४,९९,८४८ खर्च गरेको छ । पालिकाले अधिकांश भुक्तानीमा कार्यक्रम, सहभागी संख्या नखुलाई विभिन्न होटल तथा रेस्टुराँको बिल भरपाई संलग्न गरी खाना खाजा लगायतका खर्च गर्ने गरेको देखियो। विविध खर्च रकम पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु. ७५ लाख ६८ हजारको १९.८१ प्रतिशत हुन आउँछ । पालिकाले विविध खर्चमा नियन्त्रण गर्न प्रयोजन खुलाई खर्च गर्नुपर्ने र आन्तरिक आयको परिधि भित्र रही खर्चलाई मितव्ययी बनाउनु पर्दछ ।

महोत्सव

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले योजना छनोट गर्दा रोजगारी सृजना हुने, जीवनस्तरमा वृद्धि हुने, आय आर्जनसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध भएका र पूर्वाधार विकासको योजनाहरूको छनोटमा ध्यान दिनुपर्दछ। पालिकाले संघीय सरकारबाट सिमित स्रोत प्राप्त गर्ने र आफ्नो आन्तरिक आय पनि सिमित रहेको अवस्थामा सिमित स्रोतको अधिकतम उपयोग हुने गरी उल्लेखित विषयहरुमा केन्द्रित भई योजनाहरु कार्यान्वियन गर्नुपर्नेमा प्रस्तावनाका आधारमा कार्यपालिकाको निर्णयबमोजिम वितरणमुखी योजना र कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने गरेको देखियो। यस्तो योजना र कार्यक्रमहरुले पालिकाको अर्थतन्त्रमा उल्लेखनीय योगदान नपुर्याउने तथा पालिकाको आर्थिक व्ययभार बढ्न गई प्राप्त आयले धान्न नसक्ने हुनाले यस्तो खर्चमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ । यस सम्बन्धी केही उदाहरण निम्नानुसार छन्

भौचर नं. र मिति	कार्यविवरण	भुक्तानी प्राप्त गर्ने संस्था	रकम	खर्चको अवस्था
३६१।०८२।१।८	सिरिजङ्गा महोत्सव	विभिन्न	१६५३५२४	मापदण्ड वेगर खर्च गरेको

मर्मत खर्च

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १५ (५) मा सार्वजनिक निकायले कुनै मालसामान मर्मत गर्दा सम्बन्धित विशेषज्ञबाट लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने र म.ले.प.फा.नं. ४१५ बमोजिमको ढाँचामा मर्मत संभार तथा संरक्षण अभिलेख खाता राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकामा चार पाङ्ग्रे सवारी साधन ३ दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन २० भएकोमा यस वर्ष जम्मा रू. ३७४९०८२ ।- सवारी साधन मर्मतमा खर्च गरेको छ । सवारी साधन मर्मत गर्दा लागत अनुमान तयार गर्ने नगरेको, मर्मत अभिलेख खाता राखेको देखिएन । मर्मत अभिलेख राखी खर्च व्यवस्थित र मितव्ययी बनाउनु पर्दछ ।

CamScanner

गत बर्षको जिम्मेवारी			
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३५६०२६७६०.१४	चालु खर्च	३४९११४२०६.३८
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२९२३४०११.८५	पूँजीगत खर्च	१३१८३२२४२
राजश्व बाँडफाँट	९४१७७२८२.९८	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	८७५५०४४२.०२
आन्तरिक आय	९५२०९१०.२५		
अन्य आय	९२७६१७०७.२८		
कुल आय	५८१७२०६८०.५०	कुल खर्च	५६८४९६८९०.४०
बाँकी मौज्दात		१७९६३९१७.४५	

अनुसूची - २

बेरूजु दफा ३.२ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -३

C:/Users/s/Desktop/SuTRA_म.ले.प.फा.नं.%20२७०-०१%20सिरिजङ्गा.html

आ व : २०८१/८२ अवधी : २०८१/०४/०१ - २०८२/०३/३२

प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (बजेट र गैरबजेट निकाय)

क.स./आर्थिक संकेत	विवरण	टिप्पणी नं	चालु आ.व.को कारोबार			गत आ.व. को कारोबार		
			नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा	नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति							
११०००	कर		९,६८,३९,९२३.७५	0.00	९,६८,३९,९२३.७५	९,०६,७४,५५१.२७	0.00	९,०६,७४,५५१.२७
१३०००	अनुदान		३८,५२,६०,७७९.९९	0.00	३८,५२,६०,७७९.९९	३६,८८,८१,५९९.८७	0.00	३६,८८,८१,५९९.८७
१४०००	अन्य राजस्व		४६,२१,१०१.१६	0.00	४६,२१,१०१.१६	४५,२७,७२९.३५	0.00	४५,२७,७२९.३५
१५०००	विविध प्राप्ति		२९,७५,३८१.००	0.00	२९,७५,३८१.००	१५,६५,८६४.०३	0.00	१५,६५,८६४.०३
क	कुल जम्मा प्राप्ति		४८,९६,९७,१८५.९०		४८,९६,९७,१८५.९०	४६,५६,४१,७४४.५२		४६,५६,४१,७४४.५२
२	चालु		३४,७१,४०,७०५.३८	0.00	३४,७१,४०,७०५.३८	३४,९३,१३,९७२.८०	0.00	३४,९३,१३,९७२.८०
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा		१८,८७,५९,६४०.९६	0.00	१८,८७,५९,६४०.९६	४,३७,७८,२५६.७४	0.00	४,३७,७८,२५६.७४
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग		११,१४,८०,८१५.६०	0.00	११,१४,८०,८१५.६०	८,४८,६५,०८३.८९	0.00	८,४८,६५,०८३.८९
२५०००	सहायता (Subsidy)		३,५७,६०,९०६.८२	0.00	३,५७,६०,९०६.८२	१८,३१,३१,३३३.००	0.00	१८,३१,३१,३३३.००
२७०००	सामाजिक सुरक्षा		९३,६९,३९०.००	0.00	९३,६९,३९०.००	२,२७,३१,९५२.५०	0.00	२,२७,३१,९५२.५०
२८०००	अन्य खर्च		१७,६९,९५२.००	0.00	१७,६९,९५२.००	१,४८,०७,३५४.६७	0.00	१,४८,०७,३५४.६७
४	पूंजीगत		१३,३८,०५,७४३.००	0.00	१३,३८,०५,७४३.००	१२,३३,९७,९६९.६८	0.00	१२,३३,९७,९६९.६८
३११११	भवन तथा संरचना		१,८०,८९,९३५.००	0.00	१,८०,८९,९३५.००	२,५१,०६,०८२.३४	0.00	२,५१,०६,०८२.३४
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स		१,५८,४३,२५२.००	0.00	१,५८,४३,२५२.००	१,२४,७७,७३४.९५	0.00	१,२४,७७,७३४.९५
३११३०	अन्य पूंजीगत खर्च		१३,९०,१४७.००	0.00	१३,९०,१४७.००	४३,८२,५३१.६१	0.00	४३,८२,५३१.६१
३११५०	सार्वजनिक निर्माण		६,७१,८७,१००.००	0.00	६,७१,८७,१००.००	६,५६,७७,६४०.०१	0.00	६,५६,७७,६४०.०१
३११६०	निर्मितसरचनाको सुधार खर्च		१८,३८,७८४.००	0.00	१८,३८,७८४.००	२२,४७,४४०.००	0.00	२२,४७,४४०.००
३११७०	पूंजीगत सुधार खर्च		२,९५,५६,५२५.००	0.00	२,९५,५६,५२५.००	१,३६,०७,५४०.६१	0.00	१,३६,०७,५४०.६१
ख)	कुल जम्मा भुक्तानी		४८,०९,४६,४४८.३८		४८,०९,४६,४४८.३८	४७,२७,११,९४९.४८		४७,२७,११,९४९.४८
ग)	बचत /कमी (ग = क-ख)		८७,५०,७३७.५२		८७,५०,७३७.५२	(७०,६२,२०४.९६)		(७०,६२,२०४.९६)
घ)	धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थपघट (+/-)		४४,०६,६६३.९८		४४,०६,६६३.९८	४०,५२,८३२.४६		४०,५२,८३२.४६
घ १)	कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी					२७,६५२.३०		२७,६५२.३०
ङ)	यस आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात (बचत /(कमी)) (ङ = ग+घ)		१,३१,५७,४०१.५०		१,३१,५७,४०१.५०	(३०,०८,३७२.५०)		(३०,०८,३७२.५०)
च)	गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात		८,४८,०६,५१५.९५		८,४८,०६,५१५.९५	८,७८,१४,८८८.४५		८,७८,१४,८८८.४५
छ)	विनिमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन							
ज)	आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)		९,७९,६३,९१७.४५		९,७९,६३,९१७.४५	८,४८,०६,५१५.९५		८,४८,०६,५१५.९५

लेखाप्रमुख | कार्यकारी अधिकृत | महालेखापरीक्षकको कार्यालय